

Kõne arendamine

Esimene eluaasta
(0–12 kuud)

Vastsündinud laps suhtleb oma **keha, pilgu ja naeratuse** abil.

Juba sündides oskab tita keelesignaale vastu võtta ja suhelda. Ema üsas olles õpib ta tema häält tundma ja liigutab ennast vastavalt kõne rütmile.

Esimesest elunädalast alates aitab täiskasvanu igapäevastes toimingutes kaasa lapse suhtlemisoskuse arenemisele. Toitmise, vannitamise ja mähkmete vahetamise ajal luuakse loomulik suhtlussituatsioon.

Mis siis toimub sellise igapäevategevuse ajal?

Näiteks lapse mähkmete vahetamisel **vaatate** Te oma lapsele otsa – teie vahel tekib silmside. Te **kuulate** ja **sekkute**, kui ta nutab, oskate **mõista** ja **aru saada**, kui ta on kurb, ning **vastate** lohutavate sõnadega. Lapsega koos olles võite Te **rääkida**, mida Te teete. Sel viisil hakkab laps **mõistma** sõnade tähendust ning **tundma suhtlemisest** rõõmu.

Lapse keele omandamiseks tuleb:

- **kuulata** last ning **vastata** tema keha-keelele, häälele, hääliitsustele ja sõnadele;
- anda lapsele **aega** vastamiseks; laps küll reageerib aeglasemalt, kuid vastab alati;
- püüda **tõlgendada** lapse sõnumit, mitte teeselda, et mõistsite teda;
- väljendada ennast **lühikeste** ja **lihtsate** lausetega;
- **vestelda** lapsega tema jaoks huvitavatel teemadel;
- **mängida** vastastikusel kontaktil põhinevaid palli- ja laulumänge, näiteks "Patsu-patsu kooki";
- mängida lihtsaid **lõbusaid värsimänge**, sest sõnade korduv rütm koos liigutustega soodustab kõne arengut.

KUULA

VASTA

KUULA

Esimese eluaasta lõpul reageerib laps oma nimele ning mõistab mõne sõna ja fraasi tähendust. Ta väljendab ennast lalina, žestide ja üksikute sõnade abil.

Lapsele meeldib koos teiega mängida ja aega veeta.

Kui Teil tekib loetu põhjal oma lapse kõne arengu osas küsimusi, võtke kohe ühendust logopeediga.